

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 10 maja 2007 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2007 r. ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. a, w ust. 1 w zdaniu pierwszym po wyrazie "wykonuje" dodaje się wyraz "wyłącznie";
- 2) w art. 1 w pkt 1 dodaje się lit. b¹ w brzmieniu:
"b¹) w ust. 4 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
"3) na zlecenie uprawnionego i za zgodą zobowiązanego - prowadzić negocjacje zmierzające do dobrowolnego spełnienia świadczenia pieniężnego, w oparciu o dokument stwierdzający istnienie świadczenia.",";
- 3) w art. 1 w pkt 4, w art. 7 w ust. 5 w zdaniu drugim po wyrazie "podziału" dodaje się wyraz "spraw";
- 4) w art. 1 w pkt 7, w art. 10 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
"4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8-10, nie dotyczą sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, starszych radców Prokuraturii Generalnej oraz osób posiadających stopień doktora nauk prawnych.";

5) w art. 1 w pkt 7, w art. 10 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy:

- 1) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.), na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego;
- 2) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego wykonywały w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza;
- 3) osób, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego zatrudnione były na stanowisku asystenta sędziego.";

6) w art. 1 w pkt 10:

a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

"w art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:",

b) art. 12 oznacza się jako ust. 1;

7) w art. 1:

a) w pkt 13, w art. 15 w ust. 1 w pkt 1,

b) w pkt 14, w art. 15a w ust. 1 w pkt 4,

- c) w pkt 26:
 - w art. 30a w ust. 1 w pkt 1,
 - w art. 30b w ust. 1 w pkt 3,
 - d) w pkt 30:
 - w art. 32a w ust. 1 w pkt 1,
 - w art. 32b w ust. 1 w pkt 4,
 - e) w pkt 56, w ust. 1 w zdaniu drugim
 - wyrazy "przestępstwo skarbowe" zastępuje się wyrazami "umyślne przestępstwo skarbowe";
- 8) w art. 1:
- a) w pkt 13, w art. 15 w ust. 2 w pkt 2,
 - b) w pkt 14, w art. 15a w ust. 2,
 - c) w pkt 26:
 - w art. 30a w ust. 2 w pkt 2,
 - w art. 30b w ust. 2,
 - d) w pkt 30:
 - w art. 32a w ust. 2 w pkt 2,
 - w art. 32b w ust. 2
 - wyrazy "przestępstwo skarbowe" zastępuje się wyrazami "nieumyślne przestępstwo skarbowe";
- 9) w art. 1 w pkt 14, w art. 15a w ust. 1 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
"8a) złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu;"
- 10) w art. 1 pkt 19 otrzymuje brzmienie:
"19) art. 22 otrzymuje brzmienie:
"Art. 22. Komornik ma obowiązek w terminie 4 dni przekazać uprawnionemu wyegzekwowane należności, a jeżeli dopuści do opóźnienia, jest obowiązany zapłacić uprawnionemu odsetki od kwot otrzymanych i nierozliczonych w terminie.";"

- 11) w art. 1 w pkt 24, w art. 29 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
"5. Prezes właściwego sądu apelacyjnego albo rada właściwej izby komorniczej może zobowiązać komornika do zatrudnienia wskazanego aplikanta komorniczego.";
- 12) w art. 1 w pkt 24, w art. 29 w ust. 7 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
"Przepis art. 11 ust. 5a stosuje się odpowiednio.";
- 13) w art. 1 w pkt 25, w art. 29c w ust. 2 wyraz ", cywilnego" zastępuje się wyrazami ", prawa cywilnego" oraz wyraz "gospodarczego" zastępuje się wyrazami "prawa gospodarczego";
- 14) w art. 1 w pkt 33, w ust. 2 wyrazy "art. 29 ust. 2" zastępuje się wyrazami "art. 29 ust. 3-6" oraz wyrazy "art. 32 ust. 6" zastępuje się wyrazami "art. 32 ust. 6 i 7";
- 15) w art. 1 w pkt 37, w art. 40 skreśla się ust. 2;
- 16) w art. 1 w pkt. 39, w art. 42 w ust. 2 skreśla się zdanie drugie;
- 17) w art. 1 w pkt 42, art. 45a otrzymuje brzmienie:
"Art. 45a. Komornik podejmuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku wierzyciela, czynności niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji lub zabezpieczenia roszczenia i wzywa wierzyciela do uiszczenia opłaty stałej, jako części należnej opłaty, w wysokości:
 - 1) 50 zł - w przypadku, gdy wartość egzekwowanego roszczenia wynosi do 50.000 zł;
 - 2) 100 zł - w przypadku, gdy wartość egzekwowanego roszczenia wynosi powyżej 50.000 zł.";
- 18) w art. 1 w pkt 45, w art. 49 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy "10%" zastępuje się wyrazami "8%";

19) w art. 1 w pkt 45, w art. 49 w ust. 3 i 4 wyrazy "14 dni" zastępuje się wyrazami "7 dni";

20) w art. 1 dodaje się pkt 49a w brzmieniu:

"49a) po art. 60 dodaje się art. 60a w brzmieniu:

"Art. 60a. Za prowadzenie negocjacji określonych w art. 2 ust. 4 pkt 3 komornikowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% wartości spełnionego świadczenia, które dłużnik i wierzyciel uiszczają po połowie, chyba że zawarta ugoda stanowi inaczej.";

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

UZASADNIENIE

Senat po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw postanowił wprowadzić do jej tekstu 20 poprawek.

Senat przyjmując poprawkę 1 postanowił doprecyzować przepis stanowiący o zastrzeżeniu tylko dla komornika kompetencji do wykonywania czynności egzekucyjnych (z wyjątkami ustawowymi) tak, aby wyrażone było wprost, że czynności te wykonuje wyłącznie komornik. Ma to na celu jeszcze większe podkreślenie niedopuszczalności tzw. dzikiej windykacji.

Senat, mając na względzie główny cel przyświecający uchwaleniu ustawy jakim jest zwiększenie sprawności i skuteczności egzekucji, postanowił przyznać komornikom uprawnienie do prowadzenia negocjacji w celu dobrowolnego spełnienia świadczenia pieniężnego. Za skuteczne negocjacje komornikowi będzie przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 10% wartości spełnionego świadczenia, uiszczane po połowie przez dłużnika i wierzyciela, chyba że umówią się inaczej (poprawki 2 i 20).

Senat ocenił jako właściwe dotychczasowe rozwiązanie zwalniające z obowiązku odbycia aplikacji komorniczej i złożenia egzaminu komorniczego osób posiadających stopień doktora nauk prawnych. W ustawie uchwalonej przez Sejm statuującej na nowo przesłanki powołania na stanowisko komornika zwolnienie z obowiązku odbycia aplikacji komorniczej, złożenia egzaminu komorniczego i pracy w charakterze asesora objęło dopiero doktorów habilitowanych. Przyjmując poprawkę 4 Senat powrócił do obecnych zasad w powyższym zakresie.

Zgodnie z ustawą uchwaloną przez Sejm zwolnione z odbycia aplikacji komorniczej zostały osoby, które wykazując się odpowiednim stażem pracy były zatrudnione na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wykonywały osobiście w sposób ciągły, na podstawie umów, do których stosuje się przepisy o zleceniu, usługi polegające na stosowaniu lub tworzeniu prawa lub prowadziły działalność gospodarczą, której przedmiot obejmował świadczenie pomocy prawnej. Identyczne regulacje wprowadzone do ustaw korporacyjnych - adwokackiej i radcowskiej zostały zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny wyrokami z dnia 19 kwietnia 2006 r. (Sygn. akt K 6/06) i z dnia 8 listopada 2006 r. (Sygn. akt K 30/06). Przepisy te zostały uznane za niezgodne między innymi z art. 2 Konstytucji - Trybunał Konstytucyjny podniósł zarzut niespełniania przez te przepisy wymogu dostatecznej określoności. Mając na uwadze te

zastrzeżenia Senat zaproponował inne przesłanki warunkujące zwolnienie z odbycia aplikacji komorniczej. Zgodnie z poprawką 5 zwolnieniu będą podlegały osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu komorniczego pracowały w kancelarii adwokackiej, w kancelarii radcy prawnego, w spółkach z udziałem adwokatów lub radców prawnych lub w kancelarii notarialnej wykonując wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej lub z czynnościami wykonywanymi przez notariusza.

Przyjmując poprawki 6 i 9 Senat przywrócił obecnie obowiązujące przepisy warunkujące praktyczne wykonanie przez komorników obowiązku lustracyjnego. Zmiana ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów z dnia 14 lutego 2007 r. wprowadziła wymóg składania oświadczeń lustracyjnych przez komorników. Jednocześnie dokonała stosownej nowelizacji ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Po pierwsze, do wniosku o powołanie na stanowisko komornika zainteresowany urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. miał dołączać oświadczenie lustracyjne albo informację o złożeniu takiego oświadczenia. Po drugie, jako przesłankę obligatoryjnego odwołania komornika uznano złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu. W ustawie uchwalonej przez Sejm zmiany te zostały pominięte, a Senat uznał za niezbędne usunięcie powstałej luki.

Poprawką 10 Senat wyeliminował wprowadzoną omawianą nowelizacją zasadę, że jeżeli wyegzekwowane należności pieniężne zgromadzone zostały na oprocentowanym rachunku bankowym, dochody uzyskane z tego tytułu należą się wierzycielowi. Jednocześnie Senat skrócił z tygodniowego, oceniając go jako zbyt długi, do 4 dni termin w ciągu którego komornik powinien bez konsekwencji finansowych przekazać uprawnionemu wyegzekwowane należności.

Przyjmując poprawkę 12 Senat zdecydował, że osoba ubiegająca się o wpis na listę aplikantów komorniczych, podobnie jak osoba ubiegająca się o powołanie na stanowisko komornika, będzie zawiadomiona przed wpisem na listę o informacjach zebranych o niej przez Policję.

Poprawki 15 i 16 znoszą zwolnienie Skarbu Państwa z obowiązku uiszczania zaliczki na pokrycie wydatków w sprawach o egzekucję i o zabezpieczenie niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Oprócz podniesionych wątpliwości natury

konstytucyjnej, które ostatecznie nie przesądziły o przyjęciu tych poprawek (propozycja zniesienia zwolnienia Skarbu Państwa z obowiązku uiszczania opłaty przy zabezpieczeniu roszczeń pieniężnych, zabezpieczeniu i egzekucji roszczeń niepieniężnych w sprawach o egzekucję i o zabezpieczenie niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie spotkała się ostatecznie z akceptacją Senatu), Senat zwrócił uwagę, że przy rozszerzeniu prawa wyboru komornika na obszar całego kraju, z którego będzie mógł korzystać również Skarb Państwa - komornik powinien mieć prawo żądania zaliczki na pokrycie wydatków związanych z podjęciem czynności egzekucyjnych potencjalnie na obszarze całego kraju.

Zdaniem Senatu podjęcie czynności egzekucyjnych lub zabezpieczenie roszczenia powinno być związane z uiszczeniem przez wierzyciela opłaty stałej w wysokości 50 lub 100 zł w zależności od wartości egzekwowanego roszczenia (poprawka 17).

Uznając, że w przypadku skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego lub wynagrodzenia za pracę nakład pracy komornika nie uzasadnia pobierania opłaty w wysokości 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia, Senat poprawką 18 zmniejszył tę opłatę do 8%.

Senat ocenił jako zbyt długi termin, w ciągu którego dłużnik (w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela) albo wierzyciel (w przypadku niecelowego wszczęcia egzekucji) powinni uiścić opłatę stosunkową. Został on skrócony z 14 dni do 7 dni od dnia wydania postanowienia wzywającego do zapłaty (poprawka 19).

Pozostałe poprawki mają charakter legislacyjny - doprecyzowują przepisy, korygują błędne odesłania (poprawki 3, 7, 8, 11, 13 i 14).